

Udvikling i købekraft for pensionister og beskæftigede

Købekraften faldt for folke- og førtidspensionister fra 2019 til 2022, mens den steg for beskæftigede. Det viser registerdata fra Danmarks Statistik. Pensionen vil ikke indhente inflationen før tidligst i 2026.

Hovedbudskaber

- Pensionisternes købekraft var lavere i 2022 end i 2019 før coronaepidemien og inflationskrisen, mens de beskæftigedes købekraft var højere. Pensionisterne kunne altså købe mindre for deres indkomst i 2022, end de kunne i 2019, mens det omvendte gjorde sig gældende for de beskæftigede.
- Den gennemsnitlige disponible indkomst for en enlig folkepensionist var næsten 6 pct. lavere i 2022, end den var i 2019, når der er korrigeret for prisudviklingen, mens den for en enlig førtidspensionist var næsten 5 pct. lavere. For en enlig beskæftiget steg den disponible indkomst i gennemsnit med ca. 4 pct. fra 2019 til 2022, når der korrigeres for prisudviklingen.
- Målt i kroner (2022-priser) faldt den disponible realindkomst i gennemsnit med 14.400 kr. for en enlig folkepensionist og med ca. 10.100 kr. for den enlige førtidspensionist fra 2019 til 2022, mens den i gennemsnit steg med over 12.300 kr. for en enlig beskæftiget.
- Analysen er foretaget på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik, hvor de samme individer følges fra 2019 til 2022. Det afdækkes, hvordan den reale (priskorrigerede) disponible indkomst udvikler sig for både enlige og samlevende beskæftigede, førtids- og folkepensionister.
- Ved udarbejdelsen af analysen var registerdata for indkomstudviklingen i 2023 og 2024 ikke tilgængelige endnu, men udviklingen fra 2023 og frem er i bilag belyst ved familietypeeksempler beregnet på Økonomiministeriets Familietypermodel. Beregningerne viser, at pensionister har lavere købekraft frem til og med 2025. Pensionen indhenter ikke inflationen før tidligst i 2026.

Ældre Sagen mener

Det er ikke rimeligt, at pensionister skal vente længere end de beskæftigede på at få genetableret deres købekraft efter inflationskrisen.

Som reglerne er i dag, reguleres pensionen hvert år med lønudviklingen på det private arbejdsmarked to år tidligere.

Tidligere er priser og lønninger steget nogenlunde jævnt fra år til år, så forsinkelsen ikke har været et problem. Men i 2022 gik det galt. Vi blev ramt af den højeste stigning i priserne i 40 år, og samtidig var reguleringen af pensionen den laveste i mere end 20 år. Som denne analyse dokumenterer, har det udhulet pensionen.

På den baggrund foreslår Ældre Sagen, at reguleringen af folkepensionen og førtidspensionen fremrykkes, så ydelserne forhøjes ekstraordinært med 5 procentpoint pr. 1. januar 2025 ud over den almindelige regulering. Vores forslag omfatter også andre overførselsindkomster, der reguleres med to års forsinkelse i forhold til lønudviklingen.

Den fremrykkede regulering udlignes ved en afdæmpet regulering senere hen, så de offentlige udgifter og holdbarheden af dansk økonomi ikke påvirkes på langt sigt.

Resultater

Priserne er i de seneste år steget betydeligt – særligt i 2022, hvor inflationen med 7,7 pct. var den højeste i 40 år. Fra 2019 til og med 2022 er priserne steget med 10,2 pct¹. Dvs. at man i perioden skal have haft en indkomstfremgang på minimum 10,2 pct. for at opretholde den samme købekraft som i 2019 med et gennemsnitligt forbrugsmønster. Denne analyse viser, at det ikke har været tilfældet for førtids- og folkepensionisterne, som dermed har oplevet en nedgang i deres forbrugsmuligheder.

Folkepensionisterne havde i gennemsnit en disponibel indkomst på ca. 277.800 kr. i 2019 opgjort i 2022-priser, mens den var faldet til ca. 258.900 kr. i 2022. Det svarer til et fald på 6,8 pct., jf. tabel 1. Førtidspensionisterne har i gennemsnit oplevet et fald i den disponible indkomst målt i 2022-priser på 4,6 pct. Det modsatte gør sig gældende for de beskæftigede, som har oplevet en stigning i den disponible indkomst målt i 2022-priser på 3,4 pct.

Tabel 1: Udvikling i den gennemsnitlige disponible indkomst fra 2019 til 2022 fordelt på enlige og samlevende (årets priser og 2022-priser).

	2019	2022	%-Udvikling	Forskel i kr.
	I årets priser			
Beskæftigede	362.434	412.891	13,9 %	50.458
- Enlig	288.723	330.424	14,4 %	41.701
- Samlevende	389.564	443.245	13,8 %	53.681
Folkepensionist	252.060	258.899	2,7%	6.839
- Enlig	225.670	234.253	3,8%	8.583
- Samlevende	273.651	279.064	2,0%	5.412
Førtidspensionist	196.498	206.573	5,1%	10.075
- Enlig	195.198	205.016	5,0%	9.818
- Samlevende	205.627	217.507	5,8%	11.880
	2019	2022	%-Udvikling	Forskel i kr.
	I 2022-priser			
Beskæftigede	399.381	412.891	3,4%	13.511
- Enlig	318.156	330.424	3,9%	12.268
- Samlevende	429.277	443.245	3,3%	13.968

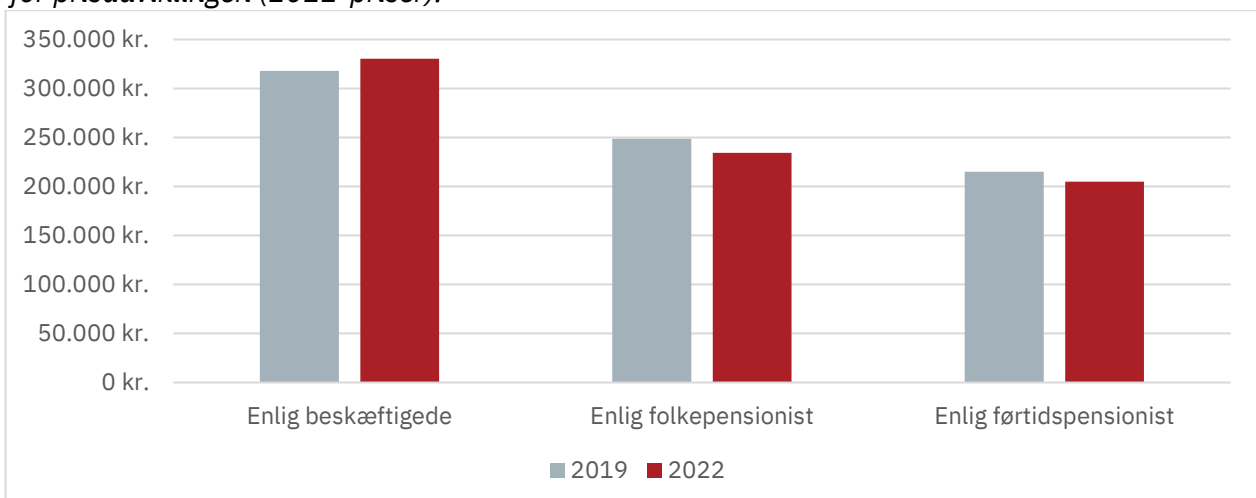
¹ Kilde: Statistikbanken.dk, tabel PRIS112. I 2019 var årsgennemsnittet for forbrugerprisindekset 103,0 (2015 er indeks 100), mens årsgennemsnittet var 113,5 i 2022. Dermed bliver den procentvise stigning fra 2019 til 2022: $113,5/103,0-1=10,2$ pct.

Folkepensionist	277.755	258.899	-6,8%	-18.856
- Enlig	248.675	234.253	-5,8%	-14.422
- Samlevende	301.548	279.064	-7,5%	-22.484
Førtidspensionist	216.530	206.573	-4,6%	-9.956
- Enlig	215.097	205.016	-4,7%	-10.081
- Samlevende	226.588	217.507	-4,0%	-9.082

Kilde: Egne beregninger på baggrund af DST's registerdata. Statistikbankens tabel PRIS112 benyttes til priskorrektion. Note: Udvikling i den disponible indkomst måles som udviklingen i den ækvivalerede disponible indkomst i 2022-priser. Opgørelsen er foretaget, hvor de samme personer følges i perioden fra 2019 til 2022. Personerne skal både indgå i 2019 og 2022 med samme socioøkonomiske status. Det vil sige, at en beskæftiget skal være beskæftiget i både 2019 og 2022, mens en folkepensionist skal være folkepensionist i både 2019 og 2022 og ligeså for førtidspensionisten for at indgå i opgørelsen. For at en person indgår som enlig, skal personen både være enlig i 2019 og 2022, mens det samme skal gøre sig gældende for de samlevende. Personer, som skifter civilstatus i perioden, medtages ikke. Desuden indgår der kun samlevende beskæftigede, førtids- og folkepensionister, hvor partneren har samme socioøkonomiske status i begge år. Der medtages kun beskæftigede og førtidspensionister, som er minimum 30 år i 2019 og samtidig under folkepensionsalderen i 2022. Alderen ultimo året benyttes.

Ud fra figur 1 kan man aflæse udviklingen i den disponible indkomst målt i 2022-priser for de enlige beskæftigede, førtids- og folkepensionister. Det fremgår af figuren, at den disponible indkomst mindskes for de enlige førtids- og folkepensionister fra 2019 til 2022. Den enlige folkepensionist har oplevet et gennemsnitligt fald på ca. 14.400 kr. i perioden, mens faldet er 10.100 kr. for den enlige førtidspensionist (i 2022-priser). Modsat er den disponible indkomst steget for den enlige beskæftigede fra 2019 til 2022 med ca. 12.300 kr. målt i 2022-priser.

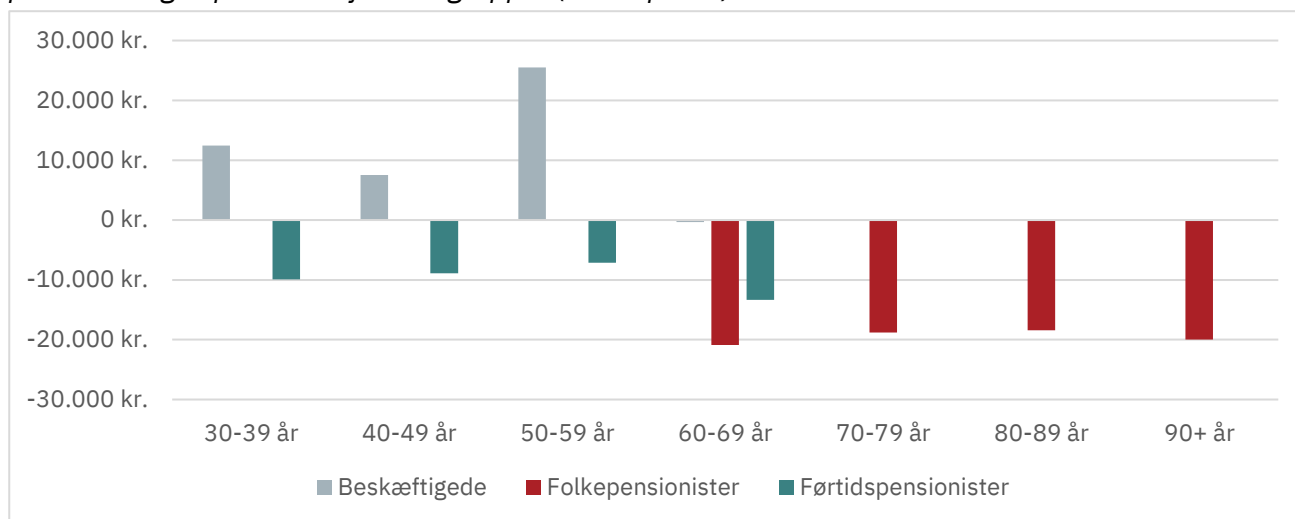
Figur 1: Udvikling i den gennemsnitlige disponible indkomst fra 2019 til 2022 for enlige korrigeret for prisudviklingen (2022-priser).

Kilde: Egne beregninger på baggrund af DST's registerdata. Statistikbankens tabel PRIS112 benyttes til priskorrektion. Note: Samme som tabel 1.

Figur 2 viser udviklingen i den disponible indkomst opgjort i 2022-priser for de beskæftigede, førtids- og folkepensionister fra 2019 til 2022 fordelt på aldersgrupper. Her indgår både enlige og samlevende. Ud fra figuren ses det, at det er de beskæftigede 50-59 årige, som har oplevet den højeste fremgang i disponibel indkomst i perioden. I gennemsnit har de i perioden oplevet en forbedret disponibel indkomst på ca. 25.500 kr. målt i 2022-priser. Modsat de beskæftigede falder den disponible indkomst målt i 2022-priser i gennemsnit med ca. 19.000 kr. for folkepensionister på tværs af aldersgrupper. Det betyder, at folkepensionisterne i gennemsnit har forbrugsmuligheder, som er ca. 1.600 kr. lavere på månedsbasis i 2022 relativt til 2019 (målt i 2022-priser). Faldet for førtidspensionisterne er mere spredt på tværs af aldersgrupper, men er størst for de 30-39 årige og 60-69 årige.

Figur 2: Udvikling i den gennemsnitlige disponible indkomst fra 2019 til 2022 korrigeret for prisudviklingen på tværs af aldersgrupper (2022-priser).

Kilde: Egne beregninger på baggrund af DST's registerdata. Statistikbankens tabel PRIS112 benyttes til priskorrektion. Note: Samme som tabel 1.

Opdeling af folkepensionister på indkomstgrupper

For at få et mere præcist billede af, hvilke folkepensionister som har oplevet det største fald i disponibel indkomst fra 2019 til 2022 målt i 2022-priser, er der foretaget en opdeling af folkepensionisterne i seks grupper ud fra størrelsen af deres indkomst og formue. Af tabel 2 fremgår en beskrivelse af de seks grupper. Folkepensionister, som har så lav indkomst og formue, at de modtager fuldt pensionstillæg og fuld ældrecheck, er i indkomstgruppe 1. Folkepensionister med højere indkomst og/eller formue placeres i højere indkomstgrupper. Indkomstgruppe 6 omfatter de økonomisk bedst stillede folkepensionister, som har så høj indkomst udover folkepensionen, at de kun modtager folkepensionens grundbeløb.

Tabel 2: Beskrivelse af forskellige indkomstgrupper for folkepensionister.

Indkomstgruppe	Andel	Beskrivelse
Gruppe 1 Meget lav indkomst, lav formue	20,8 %	Folkepensionister med en personlig tillægsprocent på 100 og en likvid formue under grænsen for ældrecheck. Fuldt pensionstillæg.
Gruppe 2 Meget lav indkomst, formue	16,1 %	Folkepensionister med en personlig tillægsprocent på 100, men med en likvid formue, der er for stor til at være berettiget til ældrecheck. Fuldt pensionstillæg.
Gruppe 3 Lav indkomst og lav formue	7,9 %	Folkepensionister, der har en personlig tillægsprocent mellem 2 og 99, og som har en likvid formue under grænsen for ældrecheck. Fuldt pensionstillæg.
Gruppe 4 Lav indkomst, formue	16,5 %	Folkepensionister, der har en personlig tillægsprocent mellem 2 og 99, og som har en likvid formue over grænsen for ældrecheck. Fuldt pensionstillæg.
Gruppe 5 Mellemindkomst	30,4 %	Folkepensionister med en personlig tillægsprocent på 0 med reduceret pensionstillæg.
Gruppe 6 Høj indkomst	8,4 %	Folkepensionister med en personlig tillægsprocent på 0, der har så høj indkomst udover folkepensionen, at de ikke er berettiget til pensionstillæg.

Note: Ældre Sagens egne definitioner af indkomstgrupper. Det er kun de folkepensionister, som er medtaget i denne analyse, som indgår i beregningen af andele.

Tabel 3 viser den disponible indkomst i både årets priser og 2022-priser i 2019 og 2022 for de forskellige indkomstgrupper (fordelt efter personernes indkomst i 2022). Tabellen viser, at gruppe 1 og 3 har haft det mindste fald i disponibel indkomst opgjort i 2022-priser. Det skal ses i lyset af, at disse to grupper fik inflationshjælp i form af en skattefri check på 2.500 kr. i 2022 til modtagere af ældrecheck.

Gruppe 1 er berettiget til fuld ældrecheck. Gruppe 3 er også berettiget til at modtage en årlig ældrecheck, men den er reduceret proportionelt med deres personlige tillægsprocent (en personlig tillægsprocent på 50 pct. vil medføre en ældrecheck på 50 pct. af den fulde ældrecheck). Både gruppe 1 og 3 modtog den fulde skattefri check på 2.500 kr. i 2022. Gruppe 2 og 4 fik ingen skattefri check, da de ikke modtog ældrecheck.

Tabel 3: Udvikling i den gennemsnitlige disponible indkomst for folkepensionister fra 2019 til 2022 fordelt på indkomstgruppe (årets priser og 2022-priser).

	2019	2022	%-udvikling	Forskel i kr.
	I årets priser			
Gruppe 1:	177.971	192.492	8,2 %	14.521
Gruppe 2:	188.787	194.442	3,0 %	5.655
Gruppe 3:	202.147	216.208	7,0 %	14.062
Gruppe 4:	228.312	230.564	1,0 %	2.252
Gruppe 5:	287.867	293.220	1,9 %	5.353
Gruppe 6:	530.710	528.018	-0,5 %	-2.692
	2019	2022	%-udvikling	Forskel i kr.
	I 2022-priser			
Gruppe 1:	196.113	192.492	-1,8 %	-3.621
Gruppe 2:	208.032	194.442	-6,5 %	-13.590
Gruppe 3:	222.754	216.208	-2,9 %	-6.546
Gruppe 4:	251.587	230.564	-8,4 %	-21.023
Gruppe 5:	317.212	293.220	-7,6 %	-23.993
Gruppe 6:	584.812	528.018	-9,7 %	-56.793

Kilde: Egne beregninger på baggrund af DST's registerdata. Statistikbankens tabel PRIS112 benyttes til priskorrektion.

Note: Samme som figur 1. Det er personernes indkomstgruppe i 2022 der tages udgangspunkt i.

Som det fremgår af tabel 3, er den disponible indkomst ikke væsentlig højere for gruppe 2 ift. gruppe 1 i 2022, men gruppe 2 er ikke berettiget til at modtage fuld ældrecheck ligesom gruppe 1, da de har en for høj likvid formue. Tilsvarende gælder for gruppe 4, som med hensyn til indkomst minder om gruppe 3, men som har en for stor likvid formue til at modtage en reduceret ældrecheck ligesom gruppe 3.

Indkomstgruppe 2 og 4's disponible indkomst faldt med hhv. 6,5 pct. og 8,4 pct. fra 2019 til 2022 målt i 2022-priser, mens den faldt med hhv. 1,8 pct. og 2,9 pct. for gruppe 1 og 3. Gruppe 5 og 6 har oplevet det største fald i den disponible indkomst målt i 2022-priser fra 2019 til 2022 blandt folkepensionister. F.eks. faldt gruppe 6's disponible indkomst med i gennemsnit ca. 56.800 kr. fra 2019 til 2022 målt i 2022-priser. Da denne gruppe maksimalt kan modtage folkepensionens grundbeløb, sker faldet primært som følge af fald i personernes private pensioner, kapitalindkomst eller fald i arbejdsindkomst målt i 2022-priser².

² Folkepensionens grundbeløb blev til og med 2022 modregnet ved en arbejdsindtægt over 348.700 kr. (2022-priser).

Metode

I denne analyse anvendes registerdata til at undersøge udviklingen i førtids- og folkepensionisternes disponible indkomst sammenlignet med de beskæftigede. Registerdata viser den faktiske udvikling i indkomst for den samlede befolkning. Resultaterne i denne analyse belyser derfor faktiske personers økonomiske situation.

Resultaterne i dette notat er baseret på indkomst- og pensionsudbetalingsregisteret. I disse registre indgår information om den ækvivalerede disponible indkomst³ og modtagere af offentlige pensioner. Det er den ækvivalerede disponible indkomst, som benyttes i denne analyse. For enkeltheds skyld betegnes den som ”den disponible indkomst”. Fordelen ved at benytte den ækvivalerede disponible indkomst i forhold til den ”almindelige” disponible indkomst er, at den bedre afspejler forbrugsmuligheder, herunder tager højde for, at der er stordriftsfordele ved at bo flere sammen. Det betyder, at den ækvivalerede disponible indkomst kan sammenlignes for enlige og samlevende med og uden hjemmeboende børn.

Der er foretaget en inflationskorrektion således, at niveauet af den ækvivalerede disponible indkomst kan sammenlignes fra 2019 til 2022 (opgjort i 2022-priser).

Opgørelsesmetoden i notatet indebærer, at de samme personer følges i perioden fra 2019 til 2022. Personerne skal have samme socioøkonomiske status i 2019 og 2022 for at indgå i opgørelsen. Det vil sige, at en beskæftiget både skal være beskæftiget i 2019 og 2022, mens en folkepensionist skal modtage folkepension i både 2019 og 2022 og ligeledes for førtidspensionisten.

En beskæftiget skal være registreret i den socioøkonomiske klassifikation (i Danmarks Statistiks registre) som værende enten selvstændig eller lønmodtager og samtidig have en positiv arbejdsmarkedsindkomst. En folkepensionist kan godt have arbejdsmarkedsindkomst ved siden af pensionen, da kravet for, at vedkommende bliver inkluderet i analysen, er, at personen er registreret som værende folkepensionist og samtidig modtager folkepension i begge år.

Der bliver foretaget en yderligere opdeling på enlige og samlevende for de tre socioøkonomiske grupper, altså de beskæftigede, førtids- og folkepensionisterne. For at en person karakteriseres som enlig i opgørelsen, skal personen både være enlig i 2019 og 2022. Tilsvarende skal gøre sig gældende for de samlevende (de skal være samlevende i både 2019 og 2022). Personer, som skifter civilstatus i perioden, medtages ikke i analysen. Desuden indgår der kun samlevende førtids- og folkepensionister, hvor partneren har samme socialøkonomiske status i begge år. Der

³ Den ækvivalerede disponible indkomst dannes ved at lægge indkomsten for alle familiemedlemmer i husstanden sammen og dividere dette beløb med et vægtet gennemsnit af antal familiemedlemmer i husstanden. Den vægt, der divideres med i beregningen af den ækvivalerede indkomst, opgøres således: første voksne (over 14 år) tæller én, øvrige voksne tæller 0,5, og hvert barn (under 15 år) tæller 0,3. Beregningen muliggør en sammenligning af forbrugsmuligheder for enlige og samlevende.

medtages kun beskæftigede og førtidspensionister, som er minimum 30 år i 2019 og samtidig under folkepensionsalderen i 2022. Det er alderen ultimo året, som benyttes.

En af ulemperne ved registerdata er den tidsmæssige forskydning af data, som medfører, at der som oftest går minimum et år fra årets udløb til, at man kan få adgang til data via registrene.

Der tages i analysen udgangspunkt i årene 2019 og 2022. 2019 er hensigtsmæssig at benytte som referenceår, da det er upåvirket af coronaepidemien. Samtidig er indkomsten i 2019 ikke påvirket af den ekstraordinære udbetaling af ca. 80 mia. kr. til lønmodtagerne i 2020 og 2021 i form af indefrosne feriemidler. 2022 er det år, hvor inflationen var højest, og hvor der er det mest opdaterede data til rådighed ved udarbejdelsen af analysen. 2022 adskiller sig fra andre år ved, at der blev udbetalt en varmecheck på 6.000 kr. til udvalgte husstande og 2.500 kr. i skattefri check som inflationshjælp til folkepensionister, som modtog ældrecheck. Den udbetalte varmecheck var ikke aldersbetinget og blev udbetalt til husstande med omkostningstunge opvarmningsformer op til en relativt høj indkomstgrænse. Varmechecken tilgodeså således ikke en specifik socioøkonomisk gruppe. Betydningen af den skattefri check på de 2.500 kr. fremgår af afsnittet om "Opdeling af folkepensionister på indkomstgrupper".

Opgørelsen kan have en lille tendens til at overvurdere forskellen i indkomstudviklingen mellem beskæftigede og pensionister. For beskæftigede er det typisk sådan, at indkomsten stiger med alderen, fordi den beskæftigede opnår mere erfaring. Når der kun ses på beskæftigede i både 2019 og 2022 bidrager denne "anciennitetsstigning" til indkomstudviklingen.

Bilag. Udvikling i 2023 – 2025

Ved udarbejdelsen af dette notat havde Ældre Sagen ikke adgang til registerdata for indkomstudviklingen i 2023 og 2024 endnu, men indkomstudviklingen fra 2023 og frem kan belyses ved familietypeeksempler beregnet på Økonomiministeriets Familietypemodel, jf. tabel 4. Der er kun vist familietypeberegninger for enlige.

Tabel 4. Udvikling i realindkomst efter skat for enlige fra 2019 til 2025 for udvalgte familietyper.

	2019-22	2019-23	2019-24	2019-25
	Stigning i faste priser			
Enlig folkepensionist med ældrecheck - uden anden indkomst (Gruppe 1)	-2.6%	0.5%	-3.3%	0.4%
Enlig folkepensionist uden ældrecheck pga. formue - uden anden indkomst (Gruppe 2)	-4.4%	-4.7%	-3.4%	-1.7%
Enlig folkepensionist med ATP og ældrecheck (Gruppe 1)	-2.7%	0.0%	-3.5%	-0.1%
Enlig folkepensionist med ATP uden ældrecheck pga. formue (Gruppe 2)	-4.3%	-4.8%	-3.6%	-2.0%
Enlig folkepensionist med privat pension på 120.000 kr., der stiger med inflationen (Gruppe 5)	-3.7%	-4.0%	-3.2%	-1.9%
Enlig folkepensionist med privat pension på 120.000 kr., der ikke stiger (Gruppe 5)	-6.1%	-7.3%	-7.0%	-6.1%
Enlig førtidspensionist	-7.1%	-7.0%	-7.1%	-5.7%
Enlig arbejder	-0.8%	-0.2%	3.3%	5.6%
Enlig funktionær	-1.3%	-0.6%	2.8%	4.8%

Kilde: Egne beregninger på Økonomiministeriets familietypemodel (2024_06_21).

Ifølge disse beregninger oplever stort set alle pensionisttyper et realindkomstfald fra 2019 til 2025 og indhenter således ikke inflationen før tidligst i 2026⁴.

Beregningen medtager kun skattepligtig pension og for lønmodtagernes vedkommende lønindkomst med enkelte fradrag. Dvs. en ”smallere indkomst” end registerdata for den disponible indkomst, hvor fx boligstøtte, børnetilskud og renteindtægter og –udgifter også indgår. Både pension og lønindkomst opgøres efter skat i beregningerne.

I modsætning til udviklingen baseret på registerdata har også lønmodtagere et fald i disponibel realindkomst fra 2019 til 2022 ifølge familietypeberegningen. Fortegnet for udviklingen i den disponible realindkomst er det samme for pensionisterne som udviklingen baseret på registerdata, men størrelsen af faldet i indkomst varierer.

⁴Undtagen folkepensionisten med ældrecheck, der ikke har indkomst udover folkepensionen, hvilket ikke er en familie, der findes i ”virkeligheden”. Folkepensionisten med ældrecheck og ATP når stort set samme købekraft som i 2019, fordi ældrechecken forhøjes med ca. 5.000 kr. i 2025.

For en enlig folkepensionist hhv. med og uden ældrecheck, der ikke har indkomst udover folkepensionen, er realindkomsten efter skat faldet med hhv. 2,6 pct. og 4,4 pct. fra 2019 til 2022. Der findes imidlertid stort set ikke folkepensionister, der ikke har indkomst udover folkepensionen.

Pensionisten med ældrecheck oplever en stigning i realindkomsten i 2023, fordi der blev udbetalt 7.500 kr. i skattefrie checks til folkepensionister med ældrecheck i 2023.

For familietyperne med ATP udover folkepensionen afviger udviklingen lidt fra pensionisten uden anden indkomst, fordi ATP ikke reguleres på samme måde som pensionen.

For en pensionist, der har en privat pension udover folkepensionen, afhænger indkomstudviklingen i højere grad af, hvordan den private pension er blevet reguleret. Hvis den har fulgt inflationen, har indkomstfaldet fra 2019 til 2022 været mindre end for andre pensionister. Hvis den private pension derimod ikke er blevet reguleret, hvilket kan være tilfældet for ældre ordninger med en nominel garanti, betyder den høje inflation i 2022 et realindkomstfald, som det er vanskeligt at indhente.

Metode

Beregningerne i dette bilag er foretaget på Økonomiministeriets Familietypemodel version 2024_06_21, der er opdateret med forudsætninger fra Økonomisk Redegørelse maj 2024⁵.

Økonomiministeriets Familietypemodel er ikke baseret på registerdata. Modellen viser ikke indkomstudviklingen for faktiske personer, men for eksempler på forskellige familietyper, som ikke nødvendigvis er repræsentative for befolkningen. Ved hjælp af Familietypemodellen kan man følge udviklingen i den disponible indkomst for disse familietyper og se, hvordan udviklingen forventes at være fremadrettet ud fra forskellige økonomiske antagelser, herunder evt. ændringer i skatteregler, pensionsregler mm. i perioden.

Ældre Sagen har defineret familietyperne, men de svarer i hovedtræk til standardfamilietyperne i modellen. For årene 2022-24 er ATP reguleret med den faktiske bonus i Ældre Sagens beregninger og ikke med inflationen som forudsat i Familietypemodellen.

Beregningerne medtager kun skattepligtig pension (og skattefrie checks) og skattepligtig løn (med fradrag for indbetaling til A-kasse, efterlønsbidrag og fagforeningskontingent og med korrektion for indbetaling på arbejdsgiveradministreret aldersopsparing). Indkomsten er opgjort efter indkomstskat. Dvs. at fx boligstøtte, beregnet lejeværdi af egen bolig og renteudgifter, der

⁵ I Økonomisk Redegørelse august 2024 er skønnet for stigningen i forbrugerpriserne reduceret med hen 0,3 procentpoint i 2024 og 0,1 procentpoint i 2025. Det betyder, at realindkomstudviklingen bliver lidt bedre for både pensionister og lønmodtagere, men ændrer ikke på konklusionen om, at stort set alle pensionisttyper først indhenter inflationen tidligst i 2026.

påvirker den disponible indkomst, når der anvendes registerdata, ikke indgår i indkomsten i familietypeeksemplerne. Niveauet for indkomst efter skat i familietypeeksemplerne er derfor ikke sammenligneligt med den disponible indkomst i registeranalysen.